

Protokol fra

Møde i Det Sydslesvigske Samråd

mandag den 20. marts 2017 kl. 18.30 på Flensborghus

Til stede: Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig (DCB) v/ Christian Jürgensen og Jens M. Henriksen
Dansk Kirke i Sydslesvig (DKS) v/ Viggo Jacobsen, Peter Lynggaard Jacobsen og Jytte Nickelsen
Dansk Skoleforening for Sydslesvig (Skolef.) v/ Udo Jessen, Birgit Jürgensen-Schuhmacher og Lars Kofoed-Jensen
Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig (DS) v/ Tom Petersen
Friisk Foriining (Friiske) v/ Ilwe Boysen
Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU) v/ Kirstin Asmussen og Anders Kring
Sydslesvigsk Forening (SSF) v/ Jon Hardon Hansen, Gitte Hougaard-Werner og Jens A. Christiansen (sekretær)
Sydslesvigsk Forenings tilsluttede foreninger (De tilsluttede) v/ Preben Holl
Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW) v/ Rüdiger Schulze og Martin Lorenzen
Generalkonsul Henrik Becker-Christensen

Afbud: Randi Kuhnt, Jacob Ørsted og Kirsten la Cour

Referent: JAC/Jette Hanisch

Dagsorden:

1. Valg af ordstyrer
2. Godkendelse af protokollen af den 13. februar 2017
3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
4. Meddelelser
5. Christianslyst – Gæsteværelse-udvalgets anbefalinger og forvaltningschefernes indstilling v/ Dansk Generalsekretariat. Drøftelse og i givet fald beslutning vedr. det videre forløb.
6. Opfølgning på Sydslesvig-Konferencen den 4. marts 2017 – forslag og drøftelse af det videre forløb
7. Spørgetid
8. Eventuelt
9. Lukket møde

Mødet indledes med at man synger "Det er forår".

Formand Christian Jürgensen byder velkommen til mødet. En særlig velkomst til generalkonsul Henrik Becker-Christensen og gæsterne.

1. Valg af ordstyrer

Lars Kofoed-Jensen vælges som ordstyrer.

2. Godkendelse af protokollen af 13. februar 2017

Protokollen godkendes uden bemærkninger.

3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Den udsendte dagsorden følges. Der er et punkt under "Lukket møde"

4. Meddelelser

SSF:

- Jens A. Christiansen: Efter et møde mellem SSF og Grænseforeningen på fredag udsendes det første foreløbige program for vores deltagelse i Folkemødet på Bornholm. Man afventer endnu forslag fra de øvrige organisationer. Vores telt vil være centralt placeret ved siden af hovedscenen på cirkuspladsen i Allinge.
- Kredsen af forvaltningschefer har holdt møde med Kommunikationsnetværket, der kort orienterede om deres arbejde og manglende ressourcer. De arbejder primært på en fælles publikation, og når den er færdig, præsenteres den for Styregruppen. Derudover tjener netværket til idéudveksling.

SSW:

- Martin Lorenzen: Valgkampen er startet og er timet således, at vi i de sidste par uger gør en indsats, så alle også i Holsten ved, at de kan stemme på SSW. De seneste meningsmålinger viser 3 procent til SSW, hvilket vi ikke er tilfredse med. Man skal ikke tro, at SSW er sikret, hvis man vælger vores nuværende koalitions partnere. Jo stærkere vi står efter landdagsvalget, jo flere mandater vi får, jo bedre er det for mindretallet. Den 6. april kl. 18 holder vi i Slesvig Roklub valgkampsoptakt til gadevalgkampen, hvor vi håber på mange deltagere. Underholder er en sydslesviger, der i år deltog i det tyske melodi grand prix.

5. Christianslyst – Gæsteværelse-udvalgets anbefalinger og forvaltningschefernes indstilling v/Dansk Generalsekretariat. Drøftelse og i givet fald beslutning vedr. det videre forløb

SSF, Jens A. Christiansen: På sidste møde besluttede Samrådet, at man er indstillet på en solidarisk underskudsgaranti, og kredsen af forvaltningschefer har diskuteret oplægget fra Gæsteværelse-udvalget med de tre finansieringsmodeller. Sundhedstjenesten meddelte allerede på sidste samrådsmøde, at de ikke kan deltage i en fælles underskudsgaranti, da

Christianslyst ligger uden for deres målsætning og mission. Kirken har meddelt, at de er med i en solidarisk økonomisk løsning. Flensborg Avis har meddelt, at de ikke kan være med i en sådan garanti, også fordi de føler, at der mangler solidaritet fra mindretalsorganisationerne overfor avisen (trykkeopgaver). Resultatet blev, at man opfordrer Sydslesvigudvalget til at trække de 195.000 euro, som er den maksimale grænse for underskudsgarantien, fra projekt- og anlægsmidlerne.

Kredsen af forvaltningschefer indstiller hermed til Samrådet, at man sender følgende anbefaling til Sydslesvigudvalget:

”Samrådet anbefaler, at de sydslesvigske organisationer solidarisk sikrer Christianslyst med en underskudsgaranti på maksimalt 195.000 euro for 2019 og 2020. Finansieringen foreslås sikret gennem Sydslesvigudvalgets projekt- og anlægsmidler. Skulle der opstå flere omkostninger hhv. behov for restfinansiering, dækkes det via interne aftaler organisationerne imellem.”

Vi anbefaler, at Samrådet meddeler dette til Sydslesvigudvalget i forbindelse med, at man sender den foreliggende rapport uden de forskellige finansieringsmodeller, da vi jo anbefaler, at vi koncentrerer os om den her nævnte. Hvis Samrådet træffer en beslutning i dag, vil vi hurtigt sende anbefalingen til Sydslesvigudvalget, der kan behandle sagen på deres april-møde. Gennem samtaler med Kim Andersen ved vi, at udvalget venter på at få et endeligt udspil vedr. gæsteværelset, så der kommer sikkert en hurtig afgørelse.

DCB, Jens M. Henriksen mener, at det hører med, at vi samtidig igangsætter strategiudvalget.

DCB, Christian Jürgensen synes, det er flot, at man har fundet en løsning, hvor der dog i starten var modstand. Der er dog et gran salt, i og med at Sundhedstjenesten ikke er med, og det er overraskende, at Flensborg Avis ikke helt er med.

Konklusion:

- **Samrådet følger anbefalingen fra kredsen af forvaltningschefer samt nedsætter et strategiudvalg.**

Skolef., Lars Kofoed-Jensen tilføjer, at det nedsatte driftsudvalg på Christianslyst fortsætter i hele overgangsperioden.

SSF, Jens A. Christiansen: Det er vigtigt at præcisere, at driftsudvalget på Christianslyst er med i løsningen. Som Jens nævner, må vi også drøfte, om vi allerede nu skal udpege et strategiudvalg. Hovedaktørerne på området, altså SdU, Grænseforeningen, Skoleforeningen skal være med i et sådant udvalg.

SSW, Martin Lorenzen foreslår, at Gæsteværelses-udvalget fortsætter som strategiudvalg.

DCB, Jens M. Henriksen: Gæsteværelses-udvalget er jo nedlagt, nu da dens opgave er løst. Der ligger jo et rimeligt godt beskrevet kommissorium, som man kan gå i gang med. De enkelte organisationer bør inviteres til at deltage i arbejdet, så strategiudvalget kan blive bekræftet på næste samrådsmøde.

Skolef., Lars-Kofoed-Jensen foreslår, at han og Anders Kring sender opfordring til de enkelte organisationer om at udpege repræsentanter til strategiudvalget.

Konklusion:

- **Skoleforeningen og SdU tager initiativ til et strategiudvalg**

6. Opfølgning på Sydslesvig-Konferencen den 4. marts 2017 – forslag og drøftelse af det videre forløb

DKS, Jytte Nickelsen savnede i det udsendte bilag nogle af oplæggene, bl.a. det fra Henry Bohm.

Skolef., Lars-Kofoed-Jensen vil bede Henry Bohm om hans oplæg.

SSF, Jens A. Christiansen: Vi har udsendt oplæggene fra Samrådets og SSF's formand samt den opsamling, Klaus Stausbøll har foretaget. Dog er der sket en forveksling, idet Lene Christensen fra Sundhedstjenesten er blevet citeret for at sige: "Kedeligt, at de unge ikke her i dag. Det er trods alt bedre, at de giver deres besyv med her, end debatterer mindretallet på Facebook eller andre sociale medier", men hun deltog ikke aktivt i debatten. Vi retter det. Derudover har formandskabet talt om, at det ikke er nemt at samle op på en konference, så man bør overveje at nedsætte en lille gruppe, der udarbejder et katalogudkast til en Sydslesvig-kanon på baggrund af bl.a. det, vi talte om på konferencen samt yderligere idéer og tiltag. Dette udkast kunne danne grundlag for en midtvejs-konference til efteråret. Mange vil sikkert huske den konference, DCB, Flensborg Avis og SSF gennemførte vedrørende Danmarks-kanon, som vi selv mener var vellykket. Man kunne jo overveje noget lignende vedrørende Sydslesvig-kanon med skelen til den proces, der ledsagede Danmarks-kanon, og hvor man så får forslag fra alle kroge af Sydslesvig om begreber og forhold, som man mener har noget at gøre med det at være dansk i Sydslesvig. Formandskabet foreslår, at vi tager fat i emnet Sydslesvig-kanon, uden at det er bindende eller snævert, for at have noget at tage udgangspunkt i. Når vi så har noget konstruktivt og bæredygtigt, kan vi præsentere det på en Sydslesvig-Konference næster år i februar/marts måned.

DCB, Jens M. Henriksen: Det lyder godt. Man kunne måske få gang i en proces med rigtig mange aktive og lave et mere decentralt set-up. Mange efterlyser sikkert, hvad der kom ud af plakaterne, så det ville være godt, hvis man fik en åben proces og meldte resultatet ud og lægger plakaterne på internettet.

Skolef., Udo Jessen: Vi skal først diskutere konferencen på et styrelsesmøde, inden vi kommenterer udadtil. Er enig i, at vi skal diskutere plakaterne bredere.

Skolef., Lars Kofoed-Jensen: Vi har plakaterne liggende, så vi kan sagtens lægge dem på en hjemmeside. Nogle vil dog være svære at læse.

SSW, Martin Lorenzen: Vi har endnu ikke diskuteret konferencen på et landsstyrelsesmøde. Vi mener også, at en Sydslesvig-kanon er en god idé, men det skal virkelig behandles ved basis og rundt omkring i hele Sydslesvig. Henry Bohms oplæg var rigtig godt, og det ville være godt, hvis kredsen af forvaltningschefer ville kigge på, hvorvidt det kan omsættes. Har altid selv efterlyst, at ansatte i de danske institutioner og organisationer skal se sig selv som ildsjæle og ikke kun være ansatte.

Skolef., Lars Kofoed-Jensen: Som jeg ser det, hører Sydslesvig-kanon egentlig til den første del af konferencens indhold. Anden del af konferencen drejede sig om sprogpolitik, som er noget andet. Spørger, om den samme gruppe skal behandle Sydslesvig-kanon og sprogpolitik?

SSF, Jens A. Christiansen: Ikke nødvendigvis, selv om sprogpolitik på en måde også er en del af en kanon. Er dog enig i, at sprogpolitikken har flere mellemlag. Med udtrykket katalog menes enkle sætninger og begreber, som vi kender det fra Danmarks-kanon. Kan på nuværende tidspunkt ikke overskue, om diskussionen skal føres i to vidt forskellige grupper, eller om gruppen formulerer et kommissorium for en Sydslesvig-kanon og finder ud af, om sprogdelen passer ind, eller om den skal løftes parallelt. Måske ønsker Skoleforeningen at arbejde videre med de input, man nu har fået, og at det kører selvstændigt, men kan på et tidspunkt bringes ind i kanon-diskussionen.

Skolef., Udo Jessen: Synes, at det skal være den samme kernegruppe, der behandler de to emnekredse, og hvis det bliver nødvendigt, kan gruppen udvides. Selvfølgelig kører vi et internt forløb m.h.t. sprogpolitik.

DCB, Jens M. Henriksen: Sprogpolitikken er jo også et SdU-anliggende, og de burde være med i denne arbejdsgruppe.

Konklusion:

- **Samrådets sekretariat kontakter medlemsorganisationerne med henblik på at udpege 1-2 repræsentanter til en sådan gruppe, der skal komme med forslag til en handlingsplan, som drøftes på næste samrådsmøde. Skoleforeningen sørger for, at plakaterne bliver lagt på internettet.**

Skolef., Lars Kofoed-Jensen har kigget plakaterne igennem. Forhåbningen om at dilemmaerne vil skabe livlig debat i de enkelte grupper på konferencen, er blevet opfyldt. Men det viser også, at når man er et mindretal som vi, er de nemme politikker nemt formuleret, men ingen hverken tror på dem eller vil have dem alligevel. Der er flere gode bud, og man er godt klar over, at en sprogpolitik kan være en formulering af, hvordan gør vi det på en positiv, konstruktiv, anerkendende og motiverende måde, mere end at det drejer sig om at bruge håndkantslag. Med hensyn til Sydslesvig-kanon sagde jeg på konferencen, at det for mig er vigtigt, at det bliver noget meget åbent og noget, der i virkeligheden aldrig er afsluttet. Det er mange uenige med mig i, men jeg synes, at da man formulerede den værdikanon, man kom frem til, havde man haft så travlt med at stille kriterier op for, hvad der kan være med og ikke være med, at i forhold til at beskrive en befolkningsgruppe som vores, vil en masse gå tabt. Jeg har hørt meldingerne her om, at det skal være meget åbent og at vi netop skal sørge for at "almindelige" sydslesvigere er med til at formulere en sådan kanon, fordi vi skal beskrive et levende mindretal. Og et levende mindretal kan hverken beskrives med en missions- eller visionsformulering eller med en afsluttet kanon, for vi er jo lige præcis et levende mindretal, og det vil altid være en eller slags patchwork, der er den beskrivelse, der rammer mest og rammer flest. Jeg er meget glad for, at kanon-forslaget tages op, fordi det giver os en mulighed for at sætte ord og billeder på Sydslesvig.

7. Spørgetid

Orla Møller: Vil gerne bringe en hilsen til Samrådet og takke for det man er nået frem til med hensyn til Christianslyst. "Christianslysts venner" holdt generalforsamling i lørdags, hvor

næsten 25 procent af de 127 medlemmer mødte op med skeptiske miner. Man er nu kommet frem til et positivt resultat. Tak til gæsteværelses-udvalget for det. Jeg skal referere fra mødet her i aften, og strategiudvalget er nyt for mig. Er det gæsteværelses-udvalget, der fortsætter?

Jens Andresen: Vil gerne sige tak til Samrådet for den løsning, man er kommet frem til. Det har helt klart ligget Grænseforeningen meget på sinde, at vi i fællesskab kunne nå frem til en løsning, da vi virkelig var rendt ind i problemer, og nu ser det ud til, at der er en mulighed for løsninger. Vil gerne opfordre til, at de nødvendige udvalg bliver nedsat snarest.

Skolef., Lars Kofoed-Jensen: Strategiudvalget bliver nedsat ved, at Skoleforeningen og SdU skriver til de sydslesvigske organisationer. Udvalget skal kigge ud over den tidsramme, hvor aftalen løber. Christianslyst vil iflg. aftalen få forlænget sin virketid til i hvert fald 2020, men i henhold til de papirer, gæsteværelses-udvalget har udarbejdet, er det ikke sikkert at Christianslyst er den holdbare løsning derefter. Vi har erkendt, at der skal skaffes kapacitet til den type besøg, Christianslyst i dag kan afdække, og her skal vi finde en løsning. Vi har en bunden og fælles opgave, vi skal finde en løsning ud i fremtiden. Der er allerede forskellige scenarier, men det kan være, der kommer helt nye idéer frem. Der er nu skabt god grobund for, at der kan blive en direkte overgang fra det ene til det andet.

Knud-Erik Therkelsen: Vi var også enige om, at der skal være et driftsudvalg, der følger driften sammen med ledelsen på Christianslyst, for at gøre driften så effektiv som mulig.

8. Eventuelt

SSW, Martin Lorenzen: Mindretallets kontaktudvalg over for forbundsregeringen holder møde den 31. maj, det sidste møde med Hartmut Koschyk. SSF og SSW repræsenterer mindretallet i udvalget, og vi hører gerne, hvis der er problemstillinger, I ønsker vi skal tage op.

Skolef., Udo Jessen: Vil gerne på Skoleforeningens vegne sige mange tak til de organisationer, der var med til at gøre læsefestivalen til den bragende succes, den var. Det var 14 meget godt og aktive dage, de fleste organisationer var involveret, og der var flere deltagere, end vi havde regnet med.

6.4.2017

JAC/jh